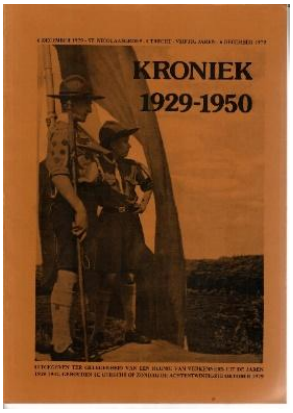
Frans Böhm

Vrijheid in herdenken

Franciscus (Frans) Johannes Petrus Böhm is geboren op 19 juli 1908 in Amsterdam. Hij was de zoon van Franciscus Bernardinus Johannes Wilhelmus Böhm (1866) en Francisca Petronella Johanna van Lieshoud (1883). Hij kwam uit een katholiek gezin met vier kinderen. Het gezin verhuisde in 1919 naar Utrecht

De Katholieke Sint Nicolaasgroep werd op 6 december 1929 in Utrecht opgericht en was verbonden aan de St. Nicolaas parochie. De groep droeg een diagonaal zwartwitte das. De groep nam in 1936 deel aan een bedevaart naar Rome en in 1937 aan de 5e Wereld Jamboree in Vogelenzang. Frans werd in maart 1930 hopman en een jaar later groepsleider bij de katholieke Sint Nicolaasgroep in Utrecht. De eerste jaren waren Jan Ran en Jan Sandkuyl zijn vaandrigs. De stam van de groep heette de King Arthur stam en werd in 1938 opgericht met Frans als oubaas.

Hij woonde op de Vleutenscheweg 213 bis in Utrecht en werd in maart 1937 benoemd tot Assistent districtscommissaris der KV voor verkenners in het adjunctenaat Utrecht.

In mei 1940 heeft de troep en de stam meegedaan aan de Padvindershulpdiensten en veel jongens ontvingen het insigne Nationale Dienst.

Buitenactiviteiten werden steeds lastiger. In de zomer van 1940 ging de groep op kamp, maar gezien de omstandighedengingen ze niet ver, nl in ´t Goy bij Houten. In het begin werd, met het oog op luchtalarm, geslapen in een boerenschuur. Na het verbod op scouting in april 1941 werd het clubhuis verzegeld. De rechercheur die beslag moest leggen op gebouw en materiaal had de groep op tijd gewaarschuwd dat hij kwam, waardoor al het materiaal op tijd ´kon onderduiken´. Alleen het spaarbankboekje van de groepscommissie viel in vijands handen. De rechercheur kreeg na de oorlog het dankbaarheidsinsigne van de verkennersbeweging. Het gebouw werd verzegeld en pas in april 1948 zou de groep er weer gebruik van kunnen maken.

Na het verbod op Scouting ging de groep ondergronds, zonder uniform, door. Ze kwamen samen voor gymnastiek, hielden patrouillebijeenkomsten en spraken de leiding aan met mijnheer. Ze liepen de avondvierdaagse, hielden zwem, dam en schaakwedstrijden en gingen zeilen. In 1941 gingen ze niet op kamp, maar een jaar later wel. Later in 1942 kwam er een verbod op Avondwakes en de groep stopte daarna helemaal.

Na de landing in Normandië in juni 1944 werd namen vertegenwoordigers van de NPV en de KV contact met elkaar op om direct na de bevrijding weer te kunnen optreden. Frans Böhm vertegenwoordigde de katholieke verkenners. Na een tweede bijeenkomst in september 1944 was de zaak georganiseerd. Helaas liet de bevrijding op zich wachten. Pas op 5 mei 1945 kon de St. Nicolaastroep zich melden bij de hulpdiensten in Utrecht.

Op 5 mei 1945 werden in Utrecht posters opgehangen met een oproep voor jongeren tussen 15 en 23 jaar om zich aan te melden voor vrijwilliger hulpdiensten. Onder hen waren veel padvinders, padvindsters en katholieke verkenners. Ze hielpen als gids, bij het regelen van verkeer en crowdcontrol tijdens optochten en feesten. Zo verleenden padvinders op 7 mei 1945 op de Wittevrouwensingel hand- en spandiensten, samen met de Binnenlandse Strijdkrachten bij de intocht van de geallieerden. Katholieke verkenners vormden de afzetting tijdens een spontane huldiging op 7 mei voor aartsbisschop mgr. J. de Jong als dank en waardering voor de manier waarop hij het verzet had geleid en gestimuleerd.

Een aantal voortrekkers ging aan de slag als ondersteuning bij de Binnenlandse Strijdkrachten, bv als ordonnans en werd als lid van de BS geregistreerd. Hieronder waren ook verschillende (oud) verkenners van de Sint Nicolaasgroep. Ze werden allemaal op 7 mei ingeschreven en waren actief bij kwartier IV. Dit kwartier was gelegerd in de Groen van Prinstererschool in Utrecht, die als wapenopslag voor de BS fungeerde.

Hij trouwde op 27 december 1945 in Utrecht met Klasina Albertina Marie Edelkoort (1924-2000).

Hij stopte in september 1950 als hopman bij de groep en werd benoemd tot ere-hopman.

Frans overleed op 23 juni 1995 in Utrecht en werd begraven op de RK Begraafplaats St. Barbara in Utrecht.

Meer informatie

Registratie Franciscus Bernardinus Johannes Wilhelmus Böhm & Francisca Petronella Johanna van Lieshoud & Alida Petronella Francisca Böhm & Franciscus Johannes Petrus Böhm & Antonius Hendricus Böhm & Josina Petronella Böhm & Johanna Maria de Lange & Johanna Maria Kuhles in 1900 » Open Archieven
Registratie Franciscus Johannes Petrus Böhm op 19 juli 1908 » Open Archieven
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 15, 1931, no. 1, 1931 » 1931-01 - Pag. 7 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 5, 1937 » 1937-05 - Pag. 20 | Delpher
Foto: v.l.nr.: Jan Ran (38), Frans Bòhm (23} en Jan &mdkuyl (24), 1932
Utrecht - RK Begraafplaats St. Barbara - - graf 376035
Scouting St. Nicolaas Groep – Scouting Utrecht Museum (beeldbank.site)
30 jaar Sint Nicolaasgroep, de verkenners van de K.J.B. Utrecht 1929 – 1959
Kroniek 1929-1950 Sint Nicolaasgroep, Utrecht

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.